

Oponentský posudek
bakalářské práce Judity Korteové
„Doklady textilní výroby v českém eneolitu“
předložené k obhajobě na Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK Praha

Hodnocená bakalářská práce Judity Korteové je zaměřena na problematiku textilní výroby v eneolitu a její poznání na základě dostupných archeologických nálezů z území Čech. Jedná se o zajímavé a dosud uceleně nezpracované téma, které je pro bádání o eneolitické společnosti a její hmotné kultuře nepochybně velmi užitečné.

Bakalářská práce je přehledně a logicky rozčleněna do třech hlavních bloků, dále dělených do příslušného počtu kapitol a podkapitol.

V prvním bloku nazvaném „Vývoj textilní výroby v pravěku“ autorka předkládá stručný souhrn poznatků dosavadního bádání o textilních nálezech a jejich výrobě od paleolitu po dobu římskou, které shromáždila na základě studia zahraniční literatury, především pak nejnovější práce rakouské badatelky K. Grömer z roku 2010, jenž představuje dosud nejucelenější pohled na prehistorické evropské textilnictví. J. Korteová v této přehledové části správně vystihla nejvýznamnější dosavadní textilní nálezy, realisticky se vyrovnala s dosud spornými nálezy paleolitických otisků z moravských nálezů, dobře si všimla významných mezníků v textilní produkci (např. počátek používání vřetena, využívání ovčí vlny k textilním účelům), velmi dobře také upozornila na úskalí dochování jednotlivých typů textilních vláken, které má pak velký vliv na celkové hodnocení četnosti používání různých druhů surovin. Úvodní blok je pojednán poměrně stručně, postihuje však obrovský časový i územní rozsah, takže v některých pasážích působí snaha autorky o sdělení co největšího množství faktů a informací lehce nepřehledně nebo nejasně. Tomuto velmi hutnému textu by prospělo určité utřídění a jasnější provázání jednotlivých částí.

Druhý, nejobsáhlejší blok „Fáze textilní výroby, textilní techniky a jejich archeologické doklady“ přináší podrobné pojednání o výrobě textilií, o jednotlivých surovinách, technikách, postupech, používaných nástrojích a zařízeních. Autorka zde vychází především ze zahraniční literatury, kromě archeologických studií však správně využívá i výsledky bádání etnografického a pracuje i s poznatky experimentální archeologie. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány velmi poctivě, kromě přehledu všech fází textilní produkce je zde značná pozornost věnována zajímavým otázkám, jako jsou např. počátky využívání ovčího rouna, zpracování a použití lýkových vláken, vzhled a vlastnosti přeslenů, různé typy tkalcovských stavů a možnosti zatížení osnovních nití. Autorka zde prokázala dobré porozumění textilní

problematice i orientaci v textilní terminologii, pouze bych zde doporučila správné používání termínů skaní, snování a plst', které se v textu vyskytují v nesprávných kontextech.

Závěrečný blok „Doklady textilní výroby v českém neolitu“ přináší cenný souhrn českých nálezů, které je možné dát do souvislosti s textilní výrobou. Nálezů podchycených v literatuře je z našeho území poměrně málo, známé jsou především různorodé přesleny, dále šídla a jehly, v menším počtu pak závaží a cívky, přímé doklady skutečných textilií zatím chybějí úplně. Bylo by jistě velmi užitečné a potřebné, kdyby se autorka v budoucnu pokusila uvedený soupis co nejvíce rozšířit a získat tak další data nejen k jednotlivým typům nástrojů a pomůcek, ale k celkovému poznání a interpretaci způsobu fungování tehdejší textilní produkce.

Textová část práce je doplněna stručným závěrečným shrnutím v českém a anglickém jazyce, obsáhlým soupisem použité literatury a odborných pramenů, který prokazuje autorčinu dobrou znalost a orientaci v zahraniční literatuře zaměřené na prehistorické textilie, dále seznam tabulek a obrazových příloh. Samotné přílohy představují značnou část objemné bakalářské práce, přinášejí 15 tabulek s přehledem českých eneolitických nálezů souvisejících s textilní výrobou a 261 velmi kvalitních vyobrazení, která vhodně doplňují textovou část a poskytují dobrou obrazovou dokumentaci popisovaných nálezů textilií, nástrojů nebo celých objektů. Tabulky obsahují podstatné popisné a metrické údaje k nálezům pojednávaným ve třetím bloku textové části, jsou uspořádány zřetelně, pouze bych doporučila uvádět popis k jednotlivým, většinou několikastránkovým tabulkám, na jejich začátku a ne až na konci, což trochu snižuje jejich přehlednost.

Předloženou práci hodnotím velmi kladně, představuje nosný teoretický i materiálový základ pro další autorčino bádání nasměřované na nejstarší dějiny textilního řemesla, které na systematické sledování a zpracování v prostředí české archeologie stále čekají.

Bakalářskou práci Judity Korteové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm výborně.

V Praze 4. 9. 2012

PhDr. Helena Březinová, Ph.D.